

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 25. Ipse pauper, &c. Tu quoque in sanguine testamenti. Terrenis opibus inops venit Christus sed cœlestibus sic diues, vt nouumillius probat testamentum veteri superius, quod animalium sanguine ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

in qua dicitur ipsum à sanctis Patribus tantopere desiderari: non diuitem, non gloria sublimem, non eam maiestate splendidam, quò descendit daturus legem, & terrore quo percellit uerum populum sed & ipsum amicum sibi & familiaritatem Moyses. Facetur enim. *Exterius sum & tremebundus, sed despectum, contemptum, pacis, dolentibusque repletum, qui sciat & gultet infirmitates & sic omni ope & opera nudetur aliena, ut dolores omnes & ignominie in eum possint iussere, velut in mare flumina.* Hoc est: *Virum doctum. Desiderantibus eum despectum, & nonissimum uirorum, & scientem infirmitatem.* Adhuc igitur ueniat pauper & humilis: quis enim magis quàm pauper habetur despectui quis magis derelictus, & in angulum reiectus quàm laborans egestate? quis porcis & persecutionibus magis oppletus, quàm omnium indignus? quis magis expertus necessitate & infirmitatem quàm omnibus exutus facultatibus? quis minori gaudet adminiculo contra persecutiones, infirmitates, dolores, ignominias, iniurias, violentias quàm retum inopis humanarum? Hòc concessò prudentissimè vates Zacharias rationes suggerens lætitiæ urbi Hierusalem ex huius Domini aduentu, illum proponit pauperem & humilem: talis etenim erat illi necessarius, & talem eum SS. Patriarchæ & Prophetæ desiderauerunt.

§. 25. *Ipsè pauper, &c. Tu quoque in sanguine testamenti. Terrenis opibus inops uenit Christus, sed cælestibus sic diues, ut nouum illius probat testamentum veteri superioris, quod animalium sanguine firmabatur.*

77
Christi
thesauri
latente
in
eius
sanguine.

Non hæsit hic Prøpheta proponens & nuntians Dominum hunc pauperem: si namque hoc solum fuisset, frustra Hierusalem ob eius aduentum ad cordis excitasset lætitiã: quandoquidem modicam inferre potest illius aduentus lætitiã, qui pauper tantum est, nudusque omnibus, sed ulterius progreditur declatans, quod quacuuis terrenis, temporalibus, & mundanis ueniat inops diuitijs: affluat tamen cælestibus, æternis, & diuinis illæ æterni ueræ sunt, & exhilarare possunt animam, uerum infundere pãnitium & solamine cordis intimã dedemulcere. Hoc agit uaticinicus: oculos avertens à Hierusalem cui loquebatur, & conuertens ad Dominum. Hinc sic eum est allocutus: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti uinilos tuos*

de lacu in quo non erat aqua. An eius uideri satagis diuitias? perpende præcepta & legata, quæ suo mândat testamento: oculos conijce in illa boua, quæ legat & de quibus disponit, illa suo sanguine & morte confluans. Tu quoque in sanguine testamenti tui, &c. Præclara sunt hæc uerba, tanque aperta, & eminentem conuenient prophetiã, ut quia ex illis Iudæi perfectè conuincitur peruersa, proclatantur Rabini & Iudæorum doctores illa corumpere, certum aliquid addendo punctum (etenim ad scripturam Hebraicam sufficit uoum punctum) ut sensus mutetur, de qua peruersa nequitia conuincunt illi. *Et. Zalos Doctores Catholici nomina: in auctor motu. E. demus, ut doctrinã, ita pietate celebri. Primos. 44.* proponit Prøpheta oculus Hierusalem Regem hunc pauperem, atque illi: *Ecce Rex tuus, &c. & ipse pauper:* potest, ne huic soli insisteret paupertati, confestim oculos suos ad ipsum dirigit Dominum. illa colloctus diuitias aperit immensas, quas sub illi paupertate ad mundi salutem gerebat absconditas, atque illi: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti, &c. Tu ipse, Domine mi, qui pauper spectante Hierusalem ingressus es, opulentissimus es, & sanguinem habes uentis conclusam adeo pretiosum, ut eius uirtute infans, redemeris & de lacu sine aqua captiuos tuos eduixeris. Non hoc solum attendendũ, quòd pauper sis, sed quòd tu quoque distitans sis & potentissimus, in sanguine id est in uirtute, merito & efficacã tui sanguinis, iuxta communem S. Scripturam: In te oripiar à tentatione, & in Ps. 17. 6. Deo meo transgrediar murum. In te inimicos non. Ps. 41. 6. Iros uentilabimus coram te in nomine tuo speramus in surgentes in nobis. Quantum conijcio huic alludit Apostolus, adscribens uirtuti meritoque sanguinis huius Domini libertatem, humanique generis redemptionem. *Quem proposuit propitiãtionẽ in sanguine ipsius.* Itaque, quòd prøpheta dicit. *In sanguine tuo, dicit Apostolus: in sanguine ipsius.* O pretiosum sanguinem, quò quantum in thesauro completur, quandoquidem hic solus sufficit omnibus totius mundi soluendis debitis, licet infinitis, & hinc tradendo pro captiuis omnibus per peccatum, qui omnem excedit numerum: deinde ut integrè & perfectè ex rigore satisfiat pro quocumque debito quo genus humanum Deo mandabat obstrictum. O sanguinem adeo pretiosum, ut in uirtute illius, & merito debita soluantur pretij infiniti, atque eodem ipso Dei regna conquirantur, cæli diuitiæ & quidquid in illo boni est, imò & ipse Deus possideatur. Aptissimè dici potest ille dicitur,*

II. Sanguis Christi est pretiosus

Rom. 3. 25.

uict,

uet, qui tantas sanguine suo continet diuitias, tantumque precium inestimabile. Ad huius declarationem sanguinem vocat testamenti sui: *In sanguine testamenti sui*: quia virtute & merito sanguinis sui confirmatum est habitique efficaciam conditum à Domino ipso testamentum.

Sanguis hic nobis caelum aperuit, dignosque Dei conspectui preparauit. Ne prætereamus hic, quod Spiritus S. non præterijt: refert etenim qualiter datus præceptis moralibus, & Decalogo, ac iudicialibus præceperit Moyli vt eadem populo promulgaret: fecit hoc Moyles, atque ad hoc preparauit duas tabulas lapideas, quibus inscriberet Decalogum, & ad radices montis altare de lapidibus. duodecim extruxit: Hoc enim significat: *Mana consistens edificauit altare ad radices montis & duodecim tabulas per duodecim tribus Israel*. Fuit hoc secundum altare, quod fecit in Saphid deusitis iam Amalecitis. Iubet deinde vt iuuenes de filijs Israel, quos Cardinal. Cant. intelligit fuisse primogenitos illustriores, quos sacerdoti erant, offerrent holocausta, immolaueruntque victimas pacificas Domino vitulas.

Quas regularunt. *illa vero sumptum sanguinem respicit in populum*: deinde ascenderunt Moyles, Aaron, Nadab & Abiu, & septuaginta seniores suorum in mouem iuxta præceptum Domini. *Aperenda ad Dominum, & Aaron, Nadab & Abiu, & septuaginta senes ex Israel*. Et quid factum est? *Viderunt Deum Israel, & sub pedibus eius quæ sopus lapidum sapperunt, & quasi calum confertum est: nec super eos qui procul recesserant de filijs Israel misit manum suam, videruntque Deum, & cederunt ac tiberunt: stupet miraculo. Quod viderint Deum & superstitis ac sacres vixcerint quis credat? Opinantur nonnulli quod nullam viderint figuram iuxta illud Deuteronomij: *Nè visistis aliquam similitudinem in die qua locutus est vobis Dominus in Horeb de monte Sinai ne forte decepti fueritis vobis sculptam simulacrum*. Veritatem hoc de toto populo intelligitur proclium ad idololatriam. Nilominus prædixit, vt credunt Lyranus & Caletan, se ostendit Regem Maiclate sublimem, Angelis circumdatum, quasi throno, quem vidit Ezechiel: quomodo ergo mortui non sunt? dicit postmodum Manue: *morte mortemur quia viderimus ultra vocem Domini Dei nostri, motumur*. Similiter & illud Domini ad Moylen: *Non vidisti me homo & viuis*. Ne metuis, ait Rupertus: erat etenim omnes *Hieron. Isai. de la Noxa, Tom. II.**

mystici illius vituli sanguine resperit, quo sic resperit, ita ad conspectum Dei firmati parabantur et absque vitæ detrimento illum videre valuerint. Hinc inquit intelligas verba Domini apud D. Ioannem, *Nisi quis venatus fuerit ex aqua & spiritu S. &c.* aqua quæ virtutem habet sanguinis, & potestatem quæ nos in regnum introducat diuine essentia contemplatores. Quinimo idecirco miscuit aqua sanguinem Moyles vt ait Apostolus: *sanguis & aqua ex latere Christi*. prænotabat enim sanguinem & aquam de latere Christi promittendum. Expofuit D. Paulus illud, quod Moyles aliquantulum obsecrum reliquit agens de sanguine vitulorum quem mandauit Deus per totum populum dispergendum, itaque D. Paulus explians illud sic ait: *Accipiens sanguinem vitularum & hyrcorum cum aqua & lana coccinea, & hyssopo, ipsum quoque libum & populum aspersit*.

Notat autem D. Thomas in Exodo tantum legi De sanguine vitularum, quem Moyles potissimum adhibuit. Porro D. Paulus exponit quod Moyles non expressit: *cum aqua*: quia ne sanguis coagularetur voluit eum aqua misceri, vt illo posset populus facilius aspergi: cuius median partem effudit super populum, reliquã vero super altare quod personam Dei referebat, vt notanter sit Caletanus. *Hic est sanguis testamenti quod pepigit humano sanguinis modo firmato facto adhibetur cum enim arcti simum aliquod scindit inter se confirmare voluit hominis, communiõne sanguinis vel humani, vel sacra hostia mixta vobis id faciunt. Vt ex communiõne in vno eodemque sanguine vnus orque idem omnium eorum animas comproetur: firmus atque stabilis habetur. Iuxta quem marem qui frequenter apud antiquos fuerat assumptus est sanguis vitima d. n. n. quasi sanguis Dei, qui est princeps in hoc pacto & aquis portionibus diuisus in duas partes, & altera aspersum est altari vice Dei, & altera effusus est populo, vt ex communiõne vnus & eiusdem sanguinis diuini firmaretur pactum solenniter inter Deum & populum. & propterea Moyles dicit. Ecce sanguis pacti Dei vobiscum, & nisi solemnitas ista in firmandis pactis nota tunc fuisset commoueret populo, non de monstrauit altaris populo: Hic est sanguis pacti vobiscum. In duas partes sanguinem diuisit. Tula Moyles dimidiam partem sanguinis & misit in crateras (: qua populum utrigaret) partem autem residuam sudit super altare.*

Lecti dignissimum & diuino plenum Spiritus est argumentum Apostoli de hac materia: *scilicet*

quo sic resperit, ita ad conspectum Dei firmati parabantur et absque vitæ detrimento illum videre valuerint. Hinc inquit intelligas verba Domini apud D. Ioannem, *Nisi quis venatus fuerit ex aqua & spiritu S. &c.* aqua quæ virtutem habet sanguinis, & potestatem quæ nos in regnum introducat diuine essentia contemplatores. Quinimo idecirco miscuit aqua sanguinem Moyles vt ait Apostolus: *sanguis & aqua ex latere Christi*. prænotabat enim sanguinem & aquam de latere Christi promittendum. Expofuit D. Paulus illud, quod Moyles aliquantulum obsecrum reliquit agens de sanguine vitulorum quem mandauit Deus per totum populum dispergendum, itaque D. Paulus explians illud sic ait: *Accipiens sanguinem vitularum & hyrcorum cum aqua & lana coccinea, & hyssopo, ipsum quoque libum & populum aspersit*.

Notat autem D. Thomas in Exodo tantum legi De sanguine vitularum, quem Moyles potissimum adhibuit. Porro D. Paulus exponit quod Moyles non expressit: *cum aqua*: quia ne sanguis coagularetur voluit eum aqua misceri, vt illo posset populus facilius aspergi: cuius median partem effudit super populum, reliquã vero super altare quod personam Dei referebat, vt notanter sit Caletanus. *Hic est sanguis testamenti quod pepigit humano sanguinis modo firmato facto adhibetur cum enim arcti simum aliquod scindit inter se confirmare voluit hominis, communiõne sanguinis vel humani, vel sacra hostia mixta vobis id faciunt. Vt ex communiõne in vno eodemque sanguine vnus orque idem omnium eorum animas comproetur: firmus atque stabilis habetur. Iuxta quem marem qui frequenter apud antiquos fuerat assumptus est sanguis vitima d. n. n. quasi sanguis Dei, qui est princeps in hoc pacto & aquis portionibus diuisus in duas partes, & altera aspersum est altari vice Dei, & altera effusus est populo, vt ex communiõne vnus & eiusdem sanguinis diuini firmaretur pactum solenniter inter Deum & populum. & propterea Moyles dicit. Ecce sanguis pacti Dei vobiscum, & nisi solemnitas ista in firmandis pactis nota tunc fuisset commoueret populo, non de monstrauit altaris populo: Hic est sanguis pacti vobiscum. In duas partes sanguinem diuisit. Tula Moyles dimidiam partem sanguinis & misit in crateras (: qua populum utrigaret) partem autem residuam sudit super altare.*

Lecti dignissimum & diuino plenum Spiritus est argumentum Apostoli de hac materia: *scilicet*

177

pentis ad Hebræos. Non hoc te lateat à Deo
 bina fuisse condita testamenta vetus & nouum.
 vetus statuit mediante Moyse, qua de causa di-
 citur Lex Moyfi: alterum per vnigenitum filiū
 suum Iesum Christum: vnde dicitur Euan-
 gelium Christi. Plurimum inter se discrepant (vt
 Apostolus exarat) hæc duo testamenta: Primum
 fuit legis antiquæ, modicæ virtutis: quæ libet e-
 nim promissa simul iuncta sponderet, non digi-
 to alius à terra erigebantur. Nec viciam mihi
 gratiæ valebant impetiri, nec minimam mihi
 culpam vel peccatum remittere, imo potius eius
 occasione peccata augebantur, quando plura
 fuerunt eius præcepta, quando etenim hæc plura
 sunt, tantò sunt defectuum plures occasiones.
 Sic enim ait Apollolus. *Non iustificatus homo
 ex operibus legis: & iterum: In lege nemo iusti-
 ficatur quod Deum.* Promissa quæ iurabat, & he-
 reditas, quam addicebat, bona erant terrena: pan-
 nis, vinum, oleum, de inimicis victoria, campos
 fructibus gaudere, scilicet, fructibus, visis vi-
 cis. *Si volueritis, & audieritis, me, bona cer-
 ra comedetis. Sacerdoti unusquisque iudicium
 eum regni suum.*
 Non recordor (inquit D. Chryso.) in toto ve-
 teri testamēto me legisse celestis regni promissio-
 nem. *Quantum in toto corde est, legenti legem,
 legens prophetas, legens psalterium nunquam reg-
 num celorum audiuisti nisi in Euangelio.* Idem quasi
 istidem verbis dixit D. Hieron. & exposuit scri-
 bens amico suo integerrimo Dardano quem ap-
 pellat. *Christianorum nobilissimum, & nobilium
 Christianissimum, qui illi de hac re consulerat
 atque, extra controversiam esse tantum bona
 temporalia, promitti in veteri testamēto, Regio-
 nem adeo secundam, vt de illa dici poterit,
 quod lacte & melle manaret, fructus camporum
 & vinearum vberissimos, armenta gregesque fru-
 cundissimos: Porro regnum celorum nec quidē
 nominatur. Regnum celorum vetus testamētum
 omnino non nominat. Verum quidem est, quod
 sub figura terrenorum bonorum viti sancti fide
 illustriora bona intelligerent. celestia, illisque
 ardentius inhierant: Cæterum grex populi com-
 munitate cogitatione sua, terrena scilicet & abie-
 cta) tantummodo concipiebat & intelligebat
 bona terrena. Hæc tantum in illo testamento
 mundo proponebantur, hæc solum promitte-
 bantur & publicabantur, de his tantum erant il-
 la præcepta, nullo testamento constituta. Et bene
 quidem, (inquit D. August. de hoc agens) populus
 enim ille pueris erat comparandus in prima
 ætate remanentibus, cui, scilicet, Apostolo Deus*

legem statuit velut pædagogum & Didactum
 vt eum educaret acque ad Christi cuiusque fidei
 instrueret parateque receptionem. *Lex pedago- Gal. 3, 24.
 gus noster fuit in Christo.*
 Promissa quibus pædagogos puerum allicit,
 vix vtilius sunt momenti, non regna promittit,
 non ius ad primarias dignitates, sed poma, sed
 condituras, sed bellaria: & ita fieri opus erat,
 ait præfatus doctor ex lege Apostoli: *Non prius 1. Cor. 13.
 quod spirituale est, sed quod animale.* Puer prius 46.
 regitur per sensus carnis quendammodi animal:
 non enim proponit illi primo conceptus sapien-
 tiæ sublimiores, vel astrologiæ profundiores, sed
 corporalia quæ spectat oculis & carnis eius con-
 ueniunt appetitibus. Hoc vetus fuit testamētum, VII.
 quod Deus, scribente Apostolo sanguine & carnis
 de firmavit animalium. Singulare erat & frequens sacerdoti-
 tam sacris quam profanis litteris, vt omnia pa-
 scia, congentiones & fœdera, sanguine & nec
 animalium firmarentur, quæ coram Deo immo-
 labantur: qui nunquam talia faciebant, vt illa cō-
 firmarent, animal aliquod iugulabant Deoque
 sacrificium offerebant in cuius conspectu prote-
 stabantur, illudque membratim diuisabant, per-
 que medium illorum transibant fœdera sancien-
 tes, quæ sicut Deus, in cuius conspectu hoc pactū
 & promissum statuitur, vt ira sanguis illius fon-
 datur, membratimque illa diuisaret, vt animal
 illud, quicunque verbo suo non steterit fœderis
 gus, ita nonnulli ex mente Theodoretii hanc de Theodoret.
 Abraham intelligunt historiam. Pactum iuit eū 99. in
 illo Deus terramque promittit Chanaan fertilis. Ge. 15.
 suam, quæ nomen inde sumpsi vt terra dicitur
 tunc promissionis: vt autem promissum certius af-
 fectaret, iubet sibi offerri sacrificiū & vnum
 membratim diuisit animalia, inter quæ Deus in
 figura lampadis accensæ pertransiit, *Lampas ignis
 transiens inter diuisiones illas, quæ agendi cere-
 monia Deus promissum pactumque. 2. Et statum
 confirmavit. Quiddam ferunt, quod Deus volens di-
 monstrare promissionem suam firmam esse de morte
 qui tunc obibat, pactiois vniuersi seiebant eum
 sacrificio tripartito sic pactiois inuicem firmata
 contrahere. Ex Iudæis morte hunc fuerunt Gen-
 tiles, nā eadē ceremoniā fœdera sua confirma-
 bant pro vt Cicero (a) & T. Linius (b) testantur: (a) L. 2. de
 Nā hac eadē Romani & Albanenses acta & pro-
 missa confederacionis inter se inita confirma-
 bant. Quia vero animal quod Geniles immo-
 labant, cuiusque sanguis effundebatur, sus e-
 rat vel porcus, & hoc animal immundum est,
 quod latinè dicitur fœdum: inde pacta, dicta
 sunt fœdera, nec aliter credo, quia eadē cere-
 moniā*

Gal. 3, 16.
 Galat. 3.
 21.
 VI.
 In veteri
 lege nū-
 quā pro-
 mitteba-
 tur regnū
 celorum.
 Isai. 1, 19.
 9. Reg. 4.
 21.
 78.
 D. Chryso.
 Ho. 4, 10.
 Marc. 1, 7.
 L. 1, 101.
 Pelag. post
 med.
 D. Hiero.
 Epist. 119.
 ad Dard.
 T. 3.
 Lib. 18. de
 Caus. 11.

Vbi dicitur Deus antiquum statuerit & firmaverit
 testamentum.
 Mandavit Moysi, vt velot notarios actū reci-
 piat scribatque testamentum, quod Deus illi po-
 pulo condebat, & promissa quae Iudaeis iurabat,
 idque quod illi seruire promittebant: simul etiā
 iniunxit, vt illud populo intimaret. *Veni ergo
 Moysi & narrauit tibi omnia verba Domini ad
 quae uicisti.* Respondet populus: perplacet, &
 quidquid in eo decretum est, melius decerni
 non poterat: proinde omnes admittimus clausu-
 las illius testamenti, & eorum quae Deus a no-
 bis testatur iuramus obseruationem. *Respondit
 omnis populus vnū quae: Omnia quae locutus est
 Dominus faciemus.* Perplacet & illi respondet
 Deus: potero necessarium est testamentum illud
 firmum ratumque consistere. Ad hoc iniungit
 Moysi vt erigat altare, vitulos sumat, offerat in
 sacrificium, illosque igni immolando ac sumendo san-
 guinem membraeque diuidat: *Immolauerunt vi-
 tulos pacificos Dominus: Quo sanguine totum
 populum conaspergat in haec verba. Hic est san-
 guis foederis, quod pepigit Dominus vobiscum super
 omnia uerba haec.* Et quamuis hic non feri-
 batur, quod transierint inter diuisa animalia, ta-
 men ipse Deus indicat quod realiter inter illa
 transierint principes tribuum omnium eorum,
 & totius populi nomine: sic enim Propheta suo
 terentio dixit de populo illo graues depouens
 quatinus: quia promissis non stabant tum
 permissis, quando per vitulum diuisum in partes
 mediis transierunt. *Non obseruauerunt uerba fide-
 ra quibus assensum sunt in conspectu meo, & vitulum
 quem considerasti in diuisis partibus. & transierunt
 inter diuisiones eius Principes Iuda & principes le-
 uiam. Et uicisti & sacerdotes & omnis populus
 terrae, qui transierunt inter diuisiones vituli.*
 Hoc profundius examinans alius aperit sub-
 lime mysterium. Foedus inquit Deus cum populo
 suo, voluitque ratum illud obseruari. Hoc autem
 videbatur impossibile iuxta illud Apostoli: *Vbi
 enim testamentum est, mors necesse est intercedat
 testatori.* Testamentum enim in mortuis con-
 firmatum est, alioquin nondum ualere, dū uiuit qui
 testatur est. Qui uero testamentum, hoc condidit,
 Deus erat, & Deus non moriebatur, nec mori
 poterat. Quid ergo fiet vt vim habeat hoc testa-
 mentum a se constitutum? *Testamentum enim ad va-
 lidum non nisi qui testatur est.* Praxi uerit omni-
 no singulari enim Deus in se mori nō pos-
 sit, statuat vitulos, qui per sacrificiū Deo ob-
 latos, iam quasi quid illius, adit & in locū eius
 substituatur, atque morte ipsius vim habeat va-

leaque testamentū. Occidatur, sanguis sumatur
 illeque in populo resperisus futurus sit: uelut
 testis mortis testatoris, non in se sed in vitulo, si-
 mum sit ratumque testamentum, atque hic san-
 guis sit ille, qui confirmet deique vires iis om-
 nibus, quae testamento hoc continentur & pro-
 mittuntur. *Vnde nos primum quidem sine sanguine Heb. 9. 16.
 dedicatum est;* scribit Apostolus. Opinabat il-
 lum dicendum: non habuit virtutem & efficaciam
 nisi ex morte: Hanc etenim perit ad sui firmita-
 tem testamenti: porro apertē loquitur: cum enim
 sanguis hic testis esset mortis animalium immo-
 latorum, quae uices supplebant testatoris, plenam
 atque perfectam dabat testamento stabilitatem.
 Sicut inter nos illam probat mors testatoris. Ec-
 ce quam bene conueniat unum alteri. Testamē-
 tum terrenum promissa continens terrena &
 corruptibilia. Testamentum inefficax & inuali-
 dum, vt eo bona caelestia tradantur & spiritua-
 lia, sufficienter confirmatur morte ac sanguine
 carnalium & terrenorum animalium, sanguine
 terreno & corruptibili, quod utique congruum
 inde nomen accepit, vt dicatur sanguis terrenus
 veterisque testamenti.

§. 26. Ipse pauper. Tu quoque in sanguine
 testamenti. *Perpende quā diues sit in le-
 gatis noui sui testamenti omnibus promulga-
 ti; quod sanguine suo & morte confirma-
 uit.*

Hoc fuit testamentum uetus per manum Moysi
 factū. Ceterum aliud testamen-
 tum condidit ipse Deus (teste Apostolo)
 per se ipsum; idcirco enim descendit de caelo
 testamentum ore proprio promulgatum, testa-
 menti tali testatore dignum, qui Deus est, atque
 ut talis bona promittit diuina, aeterna, caelestia,
 spirituaalia, talique testatori conuenientia. Habes
 hoc ex Apostolo. *Melioris testamenti sponser sa-
 ctus est Iesus.* Uetus illud testamentum per manus
 Moysi institutum, quae graues erant & leprose; Testa-
 & ore illius promulgatum, quod facebatur elin-
 gue & balbutiens ad exprimenda diuina promissa
 Christī la ea solū continebat, quae manibus illius respō-
 digonitas, debant & illo poterant ore declarari. Hoc por-
 ro testamentum ab ipso Deo decretum est & pro-
 prio illius ore de clamarum: quocirca promissa
 complecti debebat insignia & diuina: talia quae
 statuere, declarare & proponere tantum poterat
 lingua Dei ipsius. Audi loquentem Apostolum.
Nunc autē melius seruitus est minister in quibus & Heb. 9. 14.

